

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an în țară Lei 5 | Abonament, pe an în străinăt. Lei 8
 „ „ 6 luni în țară 3 | Un număr 15 bani
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

COMITETUL DE REDACȚIE:

P. Garboviceanu
C. Rădulescu-Motru
G. Coșbuc
I. Otescu
P. Dulfu

G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Const. C. Pop, Tașcă
Gr. Teodossiu.

Redacția și Administrația Str. Mântuleasa, No. 9.

S U M A R :

George Coșbuc, La Grivița.—*D. Bolintinenu*, Ferentarul.—*Grig. Teodossiu*, Trimiteți copiii la școală!—*Dr. Elefterescu*, Blandetea este insușirea cea mai neapărată a preotului.—*Kiha*, Cei trei minciogi.—*I. Stănescu*, Un îndemn.—*Ioan I. Dimitrescu*, Muntele Pionul sau Ciahlăul.—*I. Mihăilescu*, Focurile sumedre.—*G. Todiriță*, Un vis.—*Contra otrăvurii*.—*Ion Isvoranu*, Răsboiul nostru pentru neatărnare.—Cum capătă omul darul beției.—*M. F.*, Apa de var.—*G. I. Tomescu*, Stături practice.—*G. Nișescu*, Formarea pomilor cu trunchiul înalt.—*Stăc Valeanu*, Unde este Dumneșeu.—*Informațiuni școlare*.—Adrese către redacție.—*Mulțumiri*.—Poșta administrației.—Lotăria bisericii din comuna Drăcșini din juł. Botoșani.—Pentru burse în străinătate.
Ilustrațiuni: O încăierare pe sub redută.—Domnul Carol pe dël la Grivița.—Trăsura de ambulanță

A P E L

La 1 Octombrie 1899, revista noastră intră în al III-lea an al existenței sale. N'am cruțat nimic pentru a face ca revista să apară tot d'a-una Dumineca. Deci, pentru a ne pute di vreme rindui numărul exemplarelor ce va trebui să scõtem pentru anul al III-lea, rugăm pe acei dintre abonați, cari nu vor mai voi să se aboneze, să binevoiască a ne încunosciință printr'o carte poștală.

Toți acei ce nu ne vor încunosciință, vor fi considerați că continue abonamentul și deci datori a plăti.

Suma de 5 lei, costul abonamentului anual, fiind destul de neînsemnată față cu sacrificiile ce facem, rugăm a ni se înaintă la începutul anului, prin mandat poștal adresat administrației revistei, pentru că numai ast-fel vom fi în măsură să aducem noi îmbunătățiri, spre satisfacerea numerosilor noștri abonați.

Facem încă un călduros apel celor rămași în urmă cu plata, atât pe anul I cât și pe al II-lea, a ne trimite banii.

Avem credința, că cei-ce nu ne-au trimis încă, a făcut-o din scãpare de vedere și vor profită de această ocaziune pentru a repara greșala făcută prin întârziere.

LA GRIVIȚA

— 30 August —

Multă mörte a fost la Grivița. Vînătorii batalionului al doilea, cu dorobanții botoșeneni, s'asvîrliră asupra redutei: vînătorii în frunte ochind cu pușca, dorobanții mai în urmă alergând în șiruri strînse de companie, fără să tragă cu pușca. Turcii îi trăsniău din patru locuri.

La șanțul redutei un rînd de Turci stătea în picioare pe cōma șanțului, iar altul în șanț. Aceștia trăgeău printre picioarele celor ce steteău pe cōmă. Tot așa pe parapetul redutei.

Potopiți de focul turcesc, ai noștri n'au apucat s'ajungă nici pînă la șanț. Se umpluse locul de morți. Români s'au dat îndărăt după o movilă.

După scurtă vreme, au năvălit iară. Acum săriră și dorobanții din Roman și cu toții isbutiră să intre în redan, dar cînd au voit să iasă din el și să alerge spre redută, așa i-au pustiit de tare Turcii, că trebură să se dea iarăși îndărăt după movilă.

Turcii, fugăriți din șanțuri, s'au întors în ele.

Acum săriră Români a treia oră, vînătorii, dorobanții din Botoșani și Dorohoiu, cei din Roman și Bacău, ajutați și de regimentul al cincilea de linie.

Eră prăpădenie negrăită. Români se împiedecău de morții lor; se făcuse délul roșu de sânge, și eră un fum de pușcă de te înecă, iar urletul tunurilor îți luă auzul. Cădeău ca frunzele ai noștri, dar alergă cât îi ținea răsufletul și-au intrat în redan și au eșit din el, și ar fi ajuns la șanțul redutei, la luptă pîept la pîept, dacă nu le sosiau Turcilor într'ajutor Harapii trimeși de Osman.

Și cînd s'au *asvîrlit* buzații de Harapi, cei negrii ca tăciunele, au rărit pe-ai noștri și i-au dat îndărăt. Și iarăși s'au adăpostit Moldovenii după movilă, acum striviți cu totul, numai apă de obosiți. Muriseră vr'o patru sute dintre ei, și peste o mie

parte zăceau ciunțiți, pe sub redută parte se tîrau spre ambulanță.

Și nu s'aŭ lăsat. Aŭ sărit a patra oră. Acum porniseră și Rușii să ocolască reduta. Și, în sfîrșit, aŭ răsbit printre morții și căduții lor, aŭ alungat

O încăierare pe sub redută.

pe Turcii din redan, aŭ ajuns la șanțul redutei, aŭ sărit în el, și cum se umpluse șanțul de morți, aŭ pus scări și s'aŭ urcat pe redută, și aŭ intrat în ea.

Ce-a fost acolo în redută, numai Dumnezeu o scie cu de-amănuntul.

Românii aŭ pus mâna pe patru tunuri și pe un stég. Turcii parte aŭ fugit parte aŭ murit în luptă, așa că Românii n'aŭ prins Turci.

Așa a fost la Grivița.

George Coșbuc.

UN CUVÎNT

Făcend cale dreaptă, vei avea tovarăș pe Dumnezeu.

Din literatura română

F E R E N T A R U L

DE

DIMITRIE BOLINTINĒNU (1).

*Nu e nici mândria, nu e nici mulțimea
Care'n bătălie încunun'oștimea,
Nu e nici noroc;
Cela ce se bate pentru ne-atârnare,
Are dece brațe, dece inimi are,
Inime de foc.*

*Roșiorul mândrul și frumos ca crinul,
Când pe mal s'arată, tremură Vidinul
La vederea sa.
Face de se miră totă arăpimea
Eniceri, Spahii și Arnăușimea,
Și-î strigă: ura!*

*Ferentarul ager și cu lungă chieă,
Intră în oștime fără nici o frică,
Tare ca un leu;
Iute ca săgéta tabără străbate,
Bate dece singur, cincispredece bate:
«Ferentar sînt eū!»*

*Ast-fel Ferentarul scie ca să mōră:
Pentru țara dragă, pentru moșioră,
Cine n'ar muri?
Unul ca acela blestemat să fie!
Nimeni să nu-l plângă! nimeni să nu-l scie
Când el va peri*

*Junele feciōre, tineri luptători,
Pe mormîntul nostru vor culege florī!...*

(1) Veđi biografia și portretul acestui autor în Albina No. 25, Anul I, pag. 777.

TRIMITETI COPIII LA ȘCOLĂ!

e apropiu și vremea deschiderii școlilor din orașe și din sate.

Pare că ved pe orașeni cum se grăbesc să-și trimită copiii sau să vină cu ei la școală, ca să ia parte la sfeștania ce se face în întâia di, ori ca să copieze lista cărților trebuitoare. Dar în timpul anului, de câte ori nu cercetă ei cum le mai merg copilașii, bucuria și fericirea lor? Mi se umple inima de bucurie, când ved și aud de asemenea oameni cari n'au nevoie nici de avise de chemare, nici de avise de amendare și cari își înțeleg de minune datoria de părinte.

Dacă și la sate sînt oameni cari știu că școla deșteptă pe om, îl face să ducă lupta vieții cu mai multă înlesnire, îl scote din amoria [celor nesciutori de carte și din rîndul acestora, trebuie însă să mărturisesc că sînt încă mulți nesocotiți și mai ales mulți mîrginiți la minte cari nu se gîndesc cătuși de puțin la luminarea fiilor lor prin școală. Sînt săteni cari răspund foarte adesea celor ce le spun că acesta face din neom om, dintr'un pom sîlbatic și pădureț unul altoit și cu rîde bune:

— Ia lasă-mă, nenisorule, cu vorba asta! Cum am trăit eu fără carte, o trăi și fiul mieu! Nu sînt unii cari știu carte și ce folos au de la ea?

Cei nesocotiți, spunînd aceste vorbe, nu stau de loc la îndoială să le creadă. Cîntecul cel vechiu: Cum am trăit eu o trăi și fiul mieu, îl spun ori-cui. Ei nu se uită nici în dreapta nici în stînga, când rostesc aceste vorbe, ei pôte numai în paharul cu rachiu, cu vin sau cu basamac. Pôte că își aduc aminte de aceleași cuvinte pe cari le spuneau părinții lor despre dinșii. Ori pôte în nesciința lor își închipesc că învățatura e făcută numai pentru cei bogați, ca să le trecă de urît cu ea.

Ori-cum ar fi, e adevărat că sînt oameni cari urîsc școla și cari nu așteptă nici un lucru bun de la ea, cu tôte pilele ce le au în fața ochilor.

Un om sciutor de carte nu-a învățat-o numai pentru școală ci și pentru viață. Toce mai acesta trebuie să fie ținta celor ce-și dau copiii la învățatură. E adevărat că dacă școla primară, de exemplu, nu scote nici agricultori, nici cismari, nici chiar bragagii ori covrigari, ea are o chemare ore-care și cei ce strigă pe tôte cărările:

— Trimiteți-vă, oameni buni, copiii la școală!

N'o fac în paguba părinților sau chiar a copiilor, ci spre binele și mulțumirea unora și a altora.

Intr'adevăr:

Omul sciutor de carte îi dă o mie 'nainte celui nesciutor. Cel d'întăiu s'ar pute asemëna cu o móră perfecţionată, din care scoţi mii şi mii de kilograme de făină într-o vreme scurtă; iar cel din urmă cu o morişcă, cu care de abia te slujesci ca să-ţi dea mălaiu pentru o mămăligă.

Prin şcolă, omul îşi deşteptă tóte puterile sufletului său: judecata, priceperea, ţinerea de minte, simţul de frumos, de bine şi de adevér. Şi cu ce se póte deosebi omul de celelalte vietăţi ale pămîntului, dacă nu prin mintea sa, care pătrunde prin mijlocul învăţătorei tóte tainele firii?

Pentru mine, un om cu mintea închisă pentru minunile lui Dumnezeu şi cu judecata îngustă, în sfîrşit mărginit la minte, cum se dice, nu e nici mai mult nici mai puţin de cât un dobitoc.

Şi se scie ce fac dobitócele pe lumea asta, şi se mai scie ce va să dică a trăi ca dobitócele. Dobitocul se mulţumesc cu o mână de paie sau de fin, dórme într'un coşar murdar, bea apă din tóte báltacele şi e lovit fără milă cu biciul său cu beldia. De ce? Pentru că e dobitoc.

Omul fără carte, vreaū să dic omul care nu şi-a deşteptat în nici un chip mintea sa, e mai mult de cât un dobitoc?

Se mulţumesc ca şi acesta cu câte-vă legume sau póme, bea fără nici o socotelă din otrava numită bēuturi spirtóse, are în loc de casă, un bordei ticălos sau o colibă întunecósă şi strîmtă, unde se întilnesc bóla cu plóia, fumul, frigul şi umeđela, şi cu cea mai négră sārăcie...

Din potrivă, starea omului sciutor de carte nu e tot aşă. Vedeţi în fiinţă şi în faptele lui pe om.

Când te întalnesci cu el, îl cunoscî după câte-vă cuvinte schimbate, fie el agricultor, meseriaş sau vîndător de străchini şi de ulcele.

Vorba lui e măsurată, nici umilită, nici înşepată. Cugetările lui sînt înlănţuite, ca şi faptele despre cari vorbesc. Cunoscînțele sale despre lume sînt mai bogate. In casă, în familia şi în sufletul lui simţi că e senin şi timp frumos, nu nor, mocirlă şi vreme rea, ca la cel nesciutor.

* * *

Cum îmi saltă inima de bucurie, când vęd pālcuri, pālcuri, pe copiii orăşanului şi ai sāténului, îndreptându-se către locul de unde mâne paimáne vor eşi cu mintea luminată şi îndreptată numai spe bine, cu inima mai ocrotită de ispita faptelor rele şi neomenóse, cu dor de casa, de familia, de ţara şi de nēmum lor! Vęd în ei pe viitorii Románi, cari mai mult şi mai bine de cât cei de astăđi şi de cât cei de erî şi de alaltăeri vor sci să ridice cât mai sus iubita noastră ţară prin rîvna şi priceperea lor într'ale agriculturii, comer-ciului şi industriei române şi printr'un traiū mai demn de nisce ómenî civilisaţi.

Prin școlă se vor îmbunătăți moravurile omenesci. Și tot prin ea se va preface în bine casa, familia, pământul sătenilor noștri. Prin mijlocirea școlei, tot Românul va ajunge să înțeleagă ceea ce astăzi nu știe și să probeze că școlă este cheia bogăției și a buneii stări.

Prin școlă tot Românul se va bucură cu mai mult folos de libertate, de meșteșuguri, de munca câmpului și a grădinilor, și cu deosebire de rodul acestora. Pe omul cu carte nu-l va mai înșelă și nu-l va mai luă peste picior ori-cine; căci va fi la mijloc respectul omului știutor de carte către același om.

Voiți să mai știți ce daruri mai dobândește omul știutor de carte?

Daruri foarte mari: Odată mintea lui deșteptată prin învățături alese și pornită pe calea binelui, va merge înainte. Va avea la îndemână darul de a înțelege lesne și de a întrebuința ori-când tot felul de cunoștințe câștigate din cărți. Va pute ori-când să citească felul de cărți folositoare lui ca om, ca muncitor, ca părinte, ca cetățen: și acesta va fi cea mai mare mulțumire posibilă.

Ca om își va îmbunătăți starea lui sufletescă și trupescă va cunoște din cărți lécurile vindecătoare de bóle, se va îndreptă mai bine de puterea cea mare a lui Dumnezeu, prin cunoșterea a o mulțime de taine ale firei, va petrece cu mulțumire césurile în vremea repausului, etc.

Ca muncitor va afla cele mai lesnicioase și mai bune mijloce de a munci pământul, de a sădi și cresce pomi roditori de a cresce păsări și vite, de a-și face o casă eftină și sănătoasă, de gospodărie alésă, de a învăța felurile meșteșuguri trebuitoare: fie ca meșter, fie ca gospodar, etc.

Ca părinte va afla tot din cărți cum și-au crescut unii ómeni copiii, ca să ajungă cinstiți, muncitori, curagioși, cumpătați și sănătoși; va mai afla și mijlocele prin care copiii i-ar putea cresce sănătoși și voinici, etc.

Ca cetățen va citi acele cărți care îi vorbesc despre datorile lui față de comuna, județul și țara sa și va ști mai bine cum să se pórte ca să trăească ferit de pedepsele societății. Ca cetățen va înțelege mai bine iubirea de patrie, de Rege și de tot ce e românesc.

* * *

Nu e așa că sînt ademenitoare tóte aceste învățături, cuprinse în cărți? Pare că aud dîcînd pe cei cari erau împotriva cărții, ca și pe cei cari se mulțumesc cu ce au apucat.

— Ei de așa ști eu carte!

— De ai ști, ți-ar plăcea firesce să citești și să te instruesci. De ai ști, ți-ai petrece mai bine, cu mai bunii prietenii césurile. De ai ști... Dar ce te împedecă să nu știi, să nu înveți?

— Póte vîrsta și nevoile...

Impotriva nesciinței e léc, chiar și pentru cei vîrstnici. Inșă lécul trebuie dat la timp. Când nevoile te năpădesc și mai ales când te ai învățat să tragi tótă ziua la măsea și la lulea, și să te lași în dorul lelii e greu să te lecuesci de nesciință. Atunci îți trebuie răbdare, curagiu și ómenii cari să te indrumeze.

De astă dată sfaturile mele le scriu celor bătrâni nu atît pentru eșirea lor din nesciință, ci pentru a copiilor lor. Să nu uite cei bătrîni că scăparea unui om și a unui popor din nesciință se asemănă cu ruperea lanțurilor ce apasă și strîng brațele și picioréle unui întemnițat, închis pe nedrept, pentru limbă sau lege.

Sărăcia nu le póte fi ertarea celor ce spun că nu-și trimit copiii la școlă, și nici ajutorul ce aceștia îl dau la munca câmpului.

Să facă fie-care părinte ce va face, să se strîngă cum va puté, și să nu lase copiii fără învățatură. Să nu uite nici un *tată* că nu póte merită cu drept cuvînt acest nume, pînă nu s'a îngrijit și de hrana sufletéscă a odraslelor lui. Când alte popóre se luptă să ajungă prin școlă departe, ar fi hain și dureros din partea noastră să stăm cu mâinile în sîn și să dicem cui o vrea să ne asculte:

— Cum am trăit noi, or trăi și fiii noștri!

Vreamea nu vrea să scie de aceste vorbe necugetate. Trece peste noi și rămânem ca vai-de-lume, cu sute de ani îndărăt, trăind o viață amară pe un pămînt bine-cuvîntat de Dumnezeu, dar făcut nerodnic prin nesciința și prostia omenéscă.

— *Trimeteți-vé*, ómenii bunii, *copiii la școlă*! Nu-î lăsați

Iată, ce reese din cele ce v'am spus mai nainte. Dea Domnul ca aceste vorbe pe cari vile spun toți cari înțeleg folósele învățaturii, să vé fie sfinte!

Grig. Teodossiu.

VORBE VECHI

A tăcé este mai bine, de cât a vorbi ceea-ce nu se cuvine.

Dacă nu păstrezi lucrurile mici, vei pierde și pe cele mari.

Limba este pentru mulți pricina celor mai multe rele.

Blândețea este însușirea cea mai neapărată a preotului.

Dacă tot creștinul, având în vedere învățătura Domnului care ȳice: «Invățați-vă de la mine că sînt blând și umilit cu inima», este dator a avea acăstă însușire ca sigiliu neapărat al caracterului său de creștin; apoi cu atăt mai mult preotul.

Cu tóte că însușirile neapărat trebuincioșe unui păstor sînt multe; cu tóte acestea blândețea este și rĂmăne una din cele mai puternice virtuți necesare preotului, prin care el înrĂuresce asupra inimilor omenescă și cĂștigă biruință mĂntuitoare. De aceea acest subiect mi s'a părut fórte însemnat pentru a-l desvoltă după putință, spre folosul și învățătura preoțimii.

Fără îndoială, blândețea, dulcēta caracterului și dragostea creștinescă sînt singurele virtuți ce asigură succesul funcțiunii celui ce a devenit păstor; singurele ce el este dator a practica cu statornicie, nu numai în óre-cară împrejurări, ci în tóte afacerile, la oră-ce pas în viața practică, și nu numai cu păstoriții săi, ci cu tótă lumea; căci numai ast-fel va putea atrage la fapte bune pe cei-lalți și le va insuflă o înaltă idee despre sfințenia misiunii sale.

Se scie că mânia este un păcat de mórte care dă naștere la o mulțime de fapte urite se aduc cele mai mari nenorociri între ómenii. De aceea, dacă oră-cine este dator a-și stăpăni mânia și iuțela, apoi cu atăt mai mult preotul trebuie a învinge acest inimic și a nu-ı da loc în sufletul său fie și cauză bine-cuvintată. Fiind însă trebuință d'a vorbi și a muștră pe cei abătuti, acăsta o va face cu înțelepciune și fără supărare, biciuind vițiile lor, iar nu persóna; căci blândețea în exercitiul funcțiunii preoțescă, nu însemneză slăbiciunea caracterului, ci înțelegem bunătatea inimei, urmând apostolului care ȳice: «Insultați fiind, vorbim de bine; goniți, răbdăm; huliți, mĂngăiem.»

Este adevărat că Religiunea ordonă credincioșilor a respectă pe persónele bisericescă; însă trebuie ca acest respect să și-l capete preotul mai mult prin meritele sale, de căt să-l cĂră sau să-l pretindă însuși de la păstoriții săi. Pentru acăsta el se va feri de a se amestecă în pricinii ce nu-l privesc pe dînsul, sau de a întrebuița vorbe necuviincioșe și defăimătore pentru oră-ce cauză, ba chiar asemenea neînvoiei, ivite între poporenii săi, el este dator a le liniști însuși și a le împacă tot-d'a-una cu cea mai mare blândețe.

Cu ce curagiu familiile îi vor destăinui suferințele lor cele

mai ascunse, când cunosc așa de bine caracterul gălcevitor, aspru, mândros al păstorului lor?

Apostolul Pavel dice: «Luați aminte de voi și de totă turma în care spiritul sfânt v'a pus episcop, ca să păstrați biserica Domnului, pe care și-a câștigat-o prin însuși sîngele sîu». (Fapt. apost. 20. 28.).

Cu iuțela, cu mânia și asprimea nu se pot îndrepta nici o dată defectele inimei omenesci; ci din contra prin asemenea măsuri se pierde iubirea și încrederea poporului.

Preotul să se silască a întemeia autoritatea sa asupra parohienilor, iubindu-i, ușurându-i și edificându-i. Să caute cu totă seriozitatea interesele mîntuirii lor, căci vrednic este lucrătorul de plata sa, și căutați mai întîiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și toate cele-lalte se vor adăoga vouă.

Nu pentru noi înșine, ci pentru ei am primit harul ungerii sacre, pentru ei dar sîntem păstori. Preotul dar este dator să servescă pe poporul sîu cu totă bună-voința, cu totă dragostea și fără alt scop de cît acela al mîntuirii, fiind bine încredințați că ei sînt păstori numai pe cît au turmă, și turmă nu au de cît numai pe cît o îngrijesce, o conservă și o cultivă.

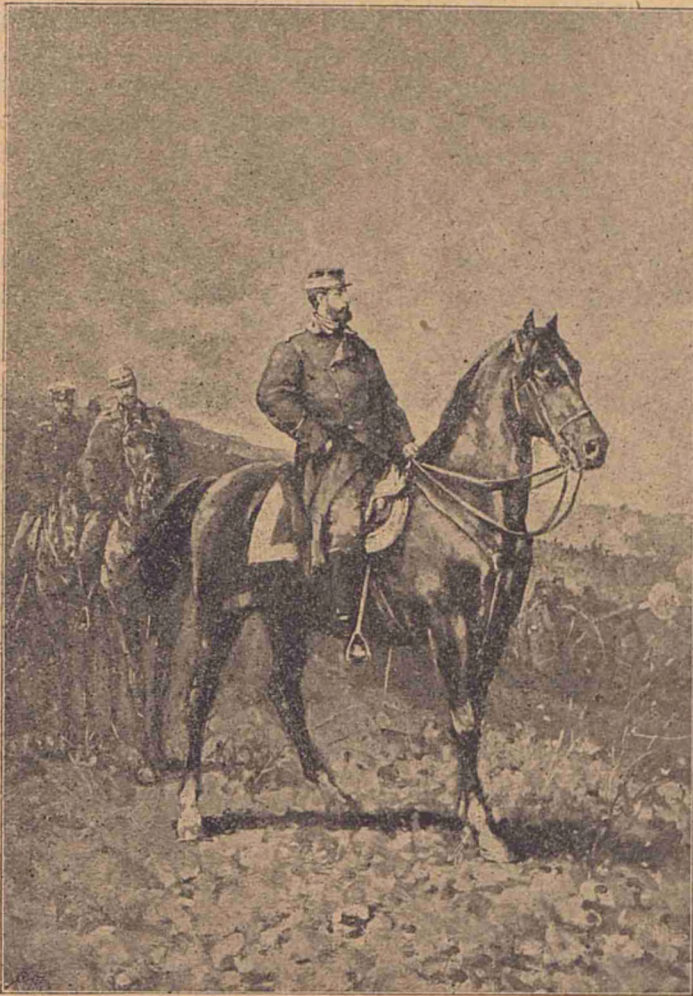
Mijlocele pentru această înaltă și grea lucrare s'a dat toate de către Mîntuitorul și următorii sîi; la preot dar rămîne se facă o bună întrebuințare de dînsule. Dintre toate însă blîndețea este cea dintîiu prin care preotul va puté reuși mai sigur în lupta ce-i stă înainte; căci ea își are isvorul în dragostea creștină care este sufletul tuturor virtuților evangelice; ea deschide brațele părintești, fiului rătăcit; ea chiamă pe cei desmoșteniți la sînul mamei lor spirituale și le redă drepturile de mai înainte; ea plînge cu cei întristați, suferă cu cei lipsiți, încuragiază pe cei slabi la inimă, ridică pe cei căduți, cîrtă cu indulgență pe cei ce stau împotriva și învinge prin răbdare îndărătnicia lor; pe cei rătăciți îi îndrepteză cu bunătatea inimei, în fine blîndețea pogoră roua cerescă în sufletele veștejite de arșița patimilor.

Cum dar va puté păstorul să aducă la staul oia cea rătăcită, dacă nu va avé blîndețea păstorului celui bun? Cum va fi el la înălțimea misiunii sale, dacă nu va urma celui ce a dis: «Invęțați-vę de la mine că sînt blînd cu inima?»

O Dumneșcă! O cerească blîndețe a Mîntuitorului nostru! Vino și te așeză întru noi, ca prin puterea ta să ne facem demni de misiunea bunului păstor, spre mărirea lui Dumnezeu și folosul poporului nostru.

Dr. Elefterescu.

Profesor.

Domnul Carol pe d el la Grivi a.

CEI TREI MINCINOȘI

— Snová —

Șră o dată într'un oraș mare trei ómeni mincinoși cari trăiau cu tot felul de înșelăciuni și șarlatanii, înșelând în toate părțile pe unde le venea la îndemână. Așa ei o duceau când cu mult când cu puțin pînă când li s'a împlinit măsura, devenind cunoscuți de totă lumea și, ne mai putënd se trăiască în acel oraș, se adunară câte-și trei și se sfătuiră a-l părăsi. Dar cum să plece pe drum, că erau flămândi? de 2 zile nu mîncase nimic, bani n'aveau, și nici credit. Se gândiră să mai facă o potlogărie. Mai mare-lui îi veni o inspirație, și țise tovarășilor săi se îngrijescă unul pâinea, și cel-alt un-de-lemn, iar restul pentru tot ce trebuie la un crap tript va îngrijii el.

Se despărțiră pentru a-și îndeplini fie-care sarcina sa. Mai marele se duse la țirgul unde se vînd pescii și după ce făcù o rôtă prin fața tarabelor vîndătorilor se oprì înaintea unui crap de vr'o 7—8 kilograme. Negustorul, după obiceiù, își laudă marfa. Mincinosul dice: Nu voesc marfă próstă, voesc un crap prósplet pentru că m'a trimis Vlădica să-i cumpër ceva lucrù bun că altminteri vi-l trimite îndărăt. Pentru bani nici nu fac mare tocmelă, Vlădica plătesce bine numai crapul se fie prósplet.

În sfirșit aù convenit a luà crapul și a-l trimite cu băiatul acasă la Vlădica ca să primescă plata. Ajungënd în curtea Episcopiei, mincinosul nostru spuse băiatului să aștepte afară eșirea sa pe când el intră în camera Episcopului, îi sărută mîna cu smerenie și-l rugă se primescă pe un băiat care e puțin smintit și tot mereu țice ori și cui să-i plătescă crapul, să citescă o rugăciune ca să i amelioreze starea cea smintită a băiatului. Vlădica, un bătrân evlavios, primì cu plăcere și spuse mincinosului să trimită băiatul. El eși în curte, găsi pe băiat, îi luà crapul și il trimise în camera preotului ca să primescă plata. Băiatul îndată ce intră, salută respectuos și cerù banii crapului. Vlădica țise în sine: cu adevërat acest băiat este nebun și ce păcat că este așa de tinăr. Se sculă, blagoslovi și începù a rostì o rugăciune spre marea mirare

a băiatului care reînoi cererea sa de a i se plăti crapul. Episcopul tot se rugă. Băiatul pentru a doua și a treia oră ceru plata crapului, iar Episcopul se rugă mereu ne luând în seamă vorbele băiatului, convins fiind-că avea a face cu un nebun, pînă în cele din urmă își perdu răbdarea și voi să-î dea drumul. Când îi luă seama mai bine, se convinse că nu are a face cu un smintit, ci că a fost el înșelat de un păcăliciū, dar nevoind a se sveni, plăti băiatului costul pescelui pe care-l luase șarlatanul.

Să venim la al doilea mincinos care promise unt-de-lemn. Nu sciū de unde găsi o damigénă în care introduse un burete mare, și porni spre magazinele unde se vînd colonialele. Băieții magazinelor îl poftiră a cumpără, fiecare laudându-î marfa. El intră la un magazin unde vèdu pe un băiat ce părea cam prost și se adresă lui dîcîndu-î: m'a timis d-l polițai se cumpăr unt-de-lemn, însă să-mi dați cel mai bun ce aveți. Băiatul luă damigéna din mînile șarlatanului și puse în ea unt-de-lemn, o cântări și ceru plata; mincinosul se uită la unt-de-lemnul ce eră pus în damigénă, făcîndu-și socotélă că buretele introdus o fi absorbit destul pentru o mîncare, dîse băiatului că nu pôte primi unt-de-lemnul fiindu-i frică să nu-l bată polițaiul, găsind pricina că unt-de-lemnul miróse. Tóte laudele și rugămintele băiatului de a vinde marfa, fură zadarnice, căci el ceru să deșerte damigéna ceea-ce se și făcū și în supărare băiatul când goleă demigéna nu luă în seamă de buretele care absorbise o mare parte a unt-de-lemnului. Șarlatanul luând damigéna, o șterse la sănătósa.

Se venim la al treilea care promisese pînea. El intră la o brutărie și după ce salută ceremonios pe stăpân, scoți prin busunare și găsi o monedă de 2 centime pe care o dete brutarului dîcîndu-î să o priméscă că i-o datoresce de 2 ani, ne voind se fie datornic. Brutarul o primi mulțămindu-î, se gîndi că cu adevărat acest om este cinstit căci el uitase de 2 ani daraveri. Se luară apoi de vorbă despre una, alta mincinosul dîse brutarului se-î dea șése pîni pe datorie că nu are la el bani și după un ceas va veni să plătescă. Brutarul ne bănuind că are a face cu un vestit șarlatan, îi dete cele șése pîni șarlatanului, care își vèđu de drum.

Se întâlnește câte-și trei mincinoșii, și după ce gătiră mâncarea, cel mai mare țise: Acum ne trebuie vinul și asta rămâne în sarcina mea. Veniți cu mine. Porniți afară din oraș pe șosea. Acolo era o cârciumă; intrară într'însa, cerură vin bun și se puseră la masă înaintea crapului gătit și a pâinei pe care în câte-vă minute le înghițiră așa nemestecate, iar vinul curgea cu îmbelșugare fără socotelă, cu toate că bătrânul proprietar al cârciumei scria ocalele cu creta pe tejghea. Servitorul căra mereu la vin, mincinoșii noștri se înveseliră; se făcu noapte, cârciumarului i se făcu somn. Mincinoșii vedând acesta îl învitară să se culce, că ei se vor socoti cu servitorul. Cârciumarul îi ascultă căci se făcu nevedut se duse de se culcă.

Mincinoșii, tocmai după ce se săturară bine ca să le ție încă două trei țile, se înțeleseră pentru ce avea de făcut fie-care. Chemară pe băiat să le spue ce aveau de plată. Servitorul le prezentă o socotelă de 54 lei. Al doilea mincinos nu făcu nici o observație la socotelă ci voi se plătescă și se prefăcu că pune mâna în busunarul hainei să scotă bani; al treilea mincinos îl opri de a scote banii țicând că o să plătescă el prefăcându-se la rândul său că și el voi să scotă banii. Pe acesta îl opri cel întâiu mincinos, țicându-i că nu înțelege a plăti altul de cât el, și puse mâna în busunar să scotă bani; al doile iar nu îl lăsă și așa rând pe rând unul nu lăsă pe altul să plătescă sub cuvint că el o să plătescă, dar banii nu se vedeau la nici unul, ci numai vorbe grase. Atunci cel mare țise băiatului. De ore-ce noi sintem ómeni filotimi, onești și nu voim ca unul să mânance și altul să plătescă și de ore-ce noi nu ne putem învoi între noi, să ne permiți a te lega la ochi și pe cel ce vei prinde dintre noi acela să plătescă totă cheltuiala.

Băiatul se învoi căci și lui îi era somn, și se temeă că dacă s'ar tot certă, n'are să se mai isprăvescă. Se lasă dar a fi legat la ochi nebănuind că era să fie tras pe sfōră și apoi pe dibuite se cercă să prindă pe vre-unul din cei trei mincinoși cari, profitând de legarea ochilor băiatului, o luară la fugă. Iar băiatul tot pe dibuite cădea când pe scaune, când pe masă când pe tejghea, pînă când se împedică și cădu peste masă rēsturnând paharele și farfuriile. Bētrânul se sculă să vadă ce este, iar băiatul crețend că e vre-unul

din misterii lui puse mâna pe dinsul și strigă triumfător: tu ai să plătești totă consumația. Cârциumarul dintr'o aruncătură de ochi înțelese totă șarlatania mincinoșilor și răspunse spre marea mirare a băiatului, am plătit de mult.

Peste câte-vă țile însă câte-și-trei au fost prinși de poliție și acum stau la gros.

Povestită de bătrânul Gheorghe Țapul, din Brăila.

Comunicată de KHA

UN ÎNDEMN

Acă vrem ca poporul de jos să iubescă citirea și prin acesta să se cultive, două lucruri trebuie făcute: a scrie în limba lui și a efteni cărțile. Dacă vom îndeplini acestea, atunci sîntem siguri că am făcut un pas mare către progres. Să nu cătăm, cum fac cei mai mulți, a ne îmbogăți pe urma cărților. Dacă le vom vinde scump, nu le va cumpără de cât cei care dispun de mijlăce, pe când bietul țaran va rămâne tot ca mai înainte, citind ce e mai prost, mai murdar și mai vrednic de desprețuit, scrierile jidanilor cari se vînd prin piețe.

Sciți de ce țaranii citesc haiduci și romane? Pentru că sînt eftine. Să nu credeți că el este convins că acestea sînt bune sau că îi pot folosi. Nu. El ia tot ce e mai eftin. Haiducii sînt eftini: îi cumpără. Cărțile bune sunt scumpe: nu le cumpără.

Ce durere te cuprinde când în casa țaranului nu veți de cât haiduci sau alte cărți de nimicuri.

Cât folos ar aduce scriitorii, dacă ar micșorà prețul cărților! Prin această măsură ai vedeà în coliba țaranului una sau mai multe cărți folositore: de religie, de agricultură, de istorie, etc. Cei dintăiu cari s'au gândit la acesta au fost membrii din jurul revistei «Albina». Ei au procurat țaranului, prin această revistă o mulțime de cunoscințe folositore, din tôte ramurile științei, scrise în limba lui și pe un preț foarte mic.

Acăsta este cauza care a făcut, ca «Albina» să se răspîndescă prin tôte satele.

I. Stănescu.

Muntele Pionul sau Ciahlăul

Munții de prin marginea apusană a Moldovei înfățișază varietăți și produse cari ne atrag luare aminte. Ei se compun din o mulțime de stânci sumețe cu forme foarte neregulate, cari, prin vârful lor cele săgetate de fulgere, despică norii. In aceste locuri cari ne înfățișază o panoramă foarte variată, vede cine vă minunile naturii.

Din acești munți se adapă isvórele cari ríuréză peste șesurile noastre; într'înșii ș'aú găsit Români șcáparea în mai multe rînduri, într'înșii s'aú păstrat monumentele din timpurile trecute; printre ei sînt mánăstiri care ofer nenorociților o mîngăere și călătorilor un adăpost; într'înșii soldatul viziteză locurile de luptă ale strămoșilor șei, geologul mineralele cele ascunse și artistul se bucură de aspectul pitoresc care se întrece frumusețile Alpilor din Elveția.

In mijlocul acestor munți acoperiți de codri foarte bătrâni, se înalță Pionul sau Ciahlăul, ca un gigante care stă de santinelă de ne apărá patria. Plutitorul de pe Marea Negră dăresce înaltul pisc de la capul Mangalia pînă la Cetatea Albă; locuitorul Nistrului vede sórele apunend după spatele lui; și păstorul țuțuian își îndreptéză pașii după mágura Pionului, întocmai ca un vas care, spre a trece la liman se servese de lumina farului.

Acest munte este în ținutul Némțului pe malul drept al Bistriței. El se întinde pînă la marginile Ardealului și cuprinde un loc ca de 4 mile pătrate. La póelele lui sînt alți munți care atrag și ei privirile călătorului. Piscul șeu, Panaghia, trece cu 2.720 de metri peste nivelul M. Negre. Două-spre-șece pîrăuri isvóresc din cóstele muntelui; iar pe vârful lui este isvorul fîntinei Mitropolitului ce forméză o cascadă frumoasă.

Codri deș de mestecani, de brași și de pin, umbresc cea mai mare parte din înălțimea muntelui; pe partea de sus nu sînt arbori, ci numai nisce enuperi; iar pe vîrf este un mușchiu frumos care este un medicament așa de bun ca și lichenul din Islanda.

Din sînul acestor verdețuri se ridică, în forme de turnuri, nisce stânci cenușii înalte mai de 30 de metri.

Pionul este faimos și în privința istorică. Aci, în visuinele muntelui se dice că s'ar fi consumat dómna Dochia, fica lui De-

cebal, care, după subjugarea patriei sale și mórtea părintelui ei, ca să scape de Romani, ar fi trăind aici păscând o turmă de oi. După această tradițiune Dochia s'ar fi prefăcut împreună cu totă turma într-o stâncă.

Ión I. Dimitrescu.

Din obiceiurile poporului

FOCURILE SUMEDRE

ulte obiceiuri din țară am vădut, de cari îmi aduc aminte tot-d'a-una; între aceste, sînt *Focurile Sumedre*, despre cari voesc a vorbi.

În tómnă anului trecut în ajunul Sfîntului Dimitrie, împrejurarea făcù să fiú găzduit la un iubit coleg învățator într'o comună din județul Muscel.

Cătă bucurie simțiam în inima mea, atît eu cât și el, căci eră un timp cam lung de când nu ne vădusem. Pînă să fie gata masa pornirăm să ne plimbăm puțin.

Di recorósă de tómnă. Îmi arunc ochiî în diferite puncte ale comunei, vėd vre-o nouė focuri așa de mari, în cât se părea că ar fi luat comuna toc. Întreb de grabă pe coleg, căci eram nerăbdător a sci ce sînt acele focuri, de ce se fac și cum se numesc?

Explicația o dete în chipul următor:

La noi este obiceiul din moși, strămoși, ca în toți anii în ajunul Sfîntului Dimitrie, a se face ast-fel de focuri compuse din găteje, paie și puțin băligar; se numesc focuri sumedre fiind-că se fac în ajunul Sfîntului Dimitrie.

Curios, de grabă plec, să le vėd. Ajungėnd acolo, iaú bine sėma, vėd împrejurul focului rőtă o mulțime de băeți. Indată ce ne vėdură, se sculară în picioare. Nu trecură de cât 5 minute și de o dată vėd că atît băeții cât și fetele se așeză pe două rînduri, la depărtare de câțî-vă metri de foc și apoi începură a sări unul după altul prin vălvórea focului. Prin acest lucru voiaú să vadă dacă acela cari va sări focul, fie băiat, orî fată, anul a cela se va căsători.

Ce rîsete erau atunci, când vre-unul dintre ei nu putea sări!

Ba încă, ce este mai mult, unul dintre ei cade în vâlvorea focului; singur însă se scolă și fuge de nu l-am mai vădut. Mai staū puțin, căci nu îmi veniă să plec, vėd vre-o câte-vă 'babe cu coșurile în cap pline cu covrigi, felii de pâne, nucii, mere: veniăū să le împartă.

Să fi vėdut atunci, bucurie pe acei cari sărise focul. Spuneăū în gura mare; iar babele le ȓiceăū *să trăiască* și le da câte ceva.

Unul cu fluerul dintre băeii începū a cântă, hore se formėză, toți jocă, babele chiar jocă, și chiuesc.

I. Mihăilescu.

Invėțător, Doroholū.

U N V I S

Șră pe la sfirșitul mișcării zavergiilor, când boerul Sandu Ioniță Sturdza din Săucesci, ținutul Bacăului, visėză într-o nōpte că la locul numit *capul piscului* e un beciū plin cu bani. Cum se făcū ȓiuă, dădū poruncă feciorului de casă să îngrijescă ca toți robii să mėrgă la săpat la nūmitul loc. Către cei ce-l întrebaū de ce sapă acolo, spuneă că voesce a face o fintină și apoi case de locuit pe timpul verei.

În o asemenea privelisce frumōsă, unde e drag voinicului, unde vederea nu se mai satură de a privi și unde orice soiū de supărări dispar ca prin farmec — săpară țiganii robii ai boierului Sandu Ioniță Sturdza, 2 luni fără întrerupere, dar fără a găsii nici apă, cum se așteptaū robii, și nici bani, cum în mare nerăbdare se așteptă boerul.

Mergēnd pe sosėua ce trece chiar pe līngă capul piscului dinspre răsărit spre apus la Bacău, se vede pe partea de rėsărit a piscului și acum pămīntul galben, scos din lundul pămīntului, aruncat peste pămīntul negru precum și grōpa năruiță.

Boerul Sturdza, în necazul lui, părăsesce ideea de a mai căută comōra visată.

Nu trecū mult după încetarea săpătorei, terminându-se și cu mișcarea zavergiilor, boerul nostru primesce însciințare că e ales de divan a face parte între cei 7 boeri din Moldova, cari au a se duce la Constantinopole. Eră îngrijat, nesciind scopul pentru care eră chemați.

S'au dus. El era cel mai bătrân între cei-l-alți. Când Sultanul i-a chemat și i-a întrebat: «Care e mai mare la voi și de cine ascultați voi mai mult», boerii cei mai tineri, crezând că pe acel ce-l vor spune și arată are să fie tăiat — arătară pe boerul nostru cel cu visul, pe Sandu Ioniță Sturdza, spunând că de dînsul ascultă. Atunci Sultanulmise: «Bun, el să fie dar gospodar la Moldova». Ii puse caltanul domnesc și le mise să plece.

Boerii tineri, la auzul celor spuse de Sultan, își mușcară buzele și în gândul lor se hotărîră a-l otrăvi înainte chiar de a pleca din Constantinopole.

Norocul noului domn, de un țigan rob de al lui, luat de mai multă vreme în robia Turcilor și care se afla ca bucătar chiar la curtea Sultanului. Acel țigan aflase de sosirea vechiului stăpân și după ce-i spuse că-i din Săucesei din robii lui — îi arătă și gândul boerilor moldoveni. Ii spuse tot odată că el îl poate scăpa de a nu fi otrăvit, dacă va mânca numai ce el îi va pregăti — rugându-l foarte mult să-l ceară de la marele Vizir.

Noul gospodar se duse la marele Vizir și obținut liberarea din robie a țiganului; cu ajutorul căruia putu scăpa neotrăvit, precum și a se întorce în țară tefăr și sănătos.

Bătrânii dic că visul — beciul cu bani — a fost domnia ce-l așteptă.

Am audiat această povestire de la un bătrân, care a fost vâtaf de mazil între anii 1840 — 1850 și care purta poruncile de la Vodă și divan (de la Iași) la isprăvnicile din Bacău și Roman. — Era bolnav și bătrân și trecut peste 80 ani.

Mi-a povestit-o în 1883 în comuna Secueni județul Bacău.

G. Todiriță.

Invet. Buboeni, Bacău

CONTRA OTRAVURI

În fața unei otrăvirii bănuite, dacă pînă la sosirea medicului, cine-vă n'are nici o contra-otravă la îndemână, și dacă mai ales nu scie — ca și otrăvitul însuși — natura otrăvii absorbite, să se disolve într-o jumătate de litru de apă încropită o linguriță de muștar pisat și să se dea bolnavului ca să înghiță totul. Pentru a grăbi versăturile, se va administra apoi lapte, sau apă caldă amestecată cu unt de lemn sau cu unt topit.

RESBOIUL NOSTRU PENTRU NEATÎRNARE

— Recensiune —

omnul George Coșbuc, admirabilul poet al țărănimii care zugrăvesce atât de adevărat și de frumos sentimentele omenesci, a dat la lumină încă un drăgălaș volum cu titlul de «Răsboiul nostru pentru neatîrnare.»

Nu știu dacă mulți l-or fi citit — și nu rămâne îndoială că da,—însă eu mărturisesc, în urma citirii lui că este un diamant, e un mărgăritar în literatura istorică a noastră. Cât de mult a cernut domnia-sa răsboiul prin sita cugetării și inimii! Nimic nu i-a scăpat din vedere: și natura și omul și animalul sint bine oglindite în asemenea valori ale răsboiului ca sgomotul unei mări ce și rupe zăgazurile. Fie-care rînd, fie-care propozițiune ori frasă scapără ca cremenea lovită de amnar, te electricizează, și ca prin farmec par-că te simți în mijlocul luptei. Și tăcerea mormîntală din vremea pânzei, când numai respirarea și pulsul își urmăresc calea, și rămașagul bătăliei ca tónele océnului înfuriat sint povestite cu multă măiestrie.

Inflăcăratele cantece ale muzicilor, bubuitul tunurilor, ropotul soldaților în năvală, pirăiturile puscilor și plóia glónțelor, zăngănitura săbiilor, durduirea pămîntului sub copitele cailor, gemetele sfâșietóre ale suferinșilor, strigátele de «ura,» îndemnul conducătorilor, eroismul măreș al flăcăilor noștri, pivelistea plină de milă a cadavrelor rămase pe cîmpul de luptă, unele întregi și altele mutilate, cu un cuvînt teatrul răsboiului e reînviat.

Analisa psihologică nu e mai pre jos. Prin ajutorul ei ne-a scos în relief caracterele popórelor luptátóre: Români, Turci și Ruși.

Caracteristica acestei valoróse lucrări o spune sincer autorul în prefața ce urmăresc:

«Eu n'am avut de gînd să scriu o istorie complectă și exactă a răsboiului. Și nici nu m'ași fi priceput s'o scriu. Și nici n'ar fi fost nevoie, căci pînă acum avem trei istorii, scrise complect și cu tóte aménunțele politice, tactice și strategice.

«Eu m'am gândit la mulțimea cea mare a țărănimii, la dorobanții cari au purtat războiul și la tinerii noștri, cari vor fi ca mâine oșteni ai țării. Lor le povestesc eu războiul, și nu în întregimea lui. Am ales numai întâmplările de căpetenie și, întru cât am căutat să mă apropiu de chipul de pricepere al mulțimii, m'am depărtat de pretențiile literare și de adevărul istoric cel spus prea cu mult cutremur și prea cu temă că nu va fi exact pînă într'un fir de păr.

«Povestirea mea nu va fi un izvor pentru istorie; să dea Dumnezeu să fie ceea-ce am voit eu: un material de exploatat pentru poezii nămului nostru și pentru pictori; pentru țărani să fie o carte cu pilde de care să învețe iubirea de fapte vitejesci, dragostea de nēm și de țară, sentimentul de datorie, încrederea în puterile națiunii noastre și credința către Domn și către stégurile oștei. Iar tutulor, celor de sus și celor de jos, să ne fie o propăvăduire a tot ce ne ajută întru întărirea nămului românesc...»

Iată cât de limpede a spus autorul gândul ce l-a călăuzit în scrierea volumului de față și pentru cine l-a scris, limpede ca apa cristalină a unui izvor de munte.

Fiind adinc pătruns de sublima chemare a unei cărți, s'a gândit la viitórele generațiunii de tineri ce încă nu sînt, după cum țice Théodore de Banville:

Voï, în cari salut o nouă auroră,
 Voï, cari mă veți iubi,
 Tineri ai timpurilor cari încă nu sînt,
 O bataliône sacre!

Povestirile sînt atît de însuflețite și încântătore în cât doresci să nu se mai sfârșescă. Cu cât foile se imputineză, cu atît se nasce în suflet o părere de rău. «Războiul nostru pentru Neatârnavare,» așa cum este narat, e o lungă epopee și povestirile sînt prea plăcute și interesante prin caracterul lor dramatic. Personajele istorice sînt nisce ființe vii cari se mișcă, vorbesc, lucrăză, se luptă și prin urmare trăesc.

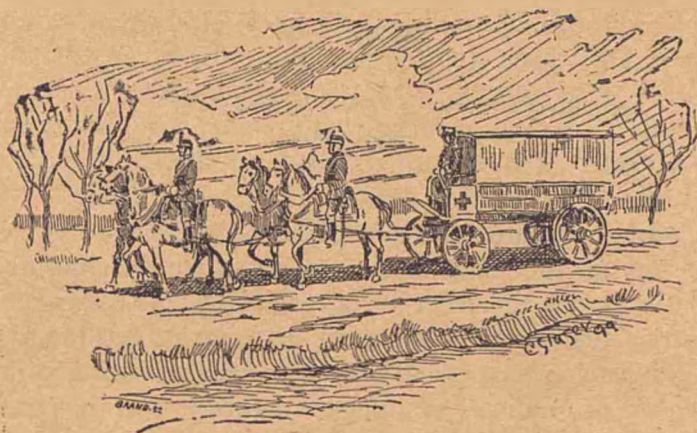
Pe lingă acestea, în tótă desfășurarea subiectului se observă: hotărîre, siguranță, obiectivism, iubire înflăcărată pentru patrie, energie și precisiune, o limbă dulce și armoniósă într'o formă de miere, reflexiunii logice și sănătose, cari împreună forméză buchetul de calități brilante ale marelui talent.

Să dea Dumnezeu ca gândul autorului să se izbândească. Poeții rămân să încordeze lira și să cânte faptele vitejesci ale eroilor de la 1877, făcând din «Răsboiul nostru pentru neatârnare» Odiseea și Iliada Românilor, iar pictorii să zugrăviască cu penelurile lor dragile tablouri istorice să înlocuiască pe cele străine, așa de răspândite în masa poporului nostru. Și să facă Dumnezeu, ca sângele luptătorilor de la Plevna să aprindă vitejia în piepturile tinelor batalioane de mâine, chemate la sacra datorie de întărirea nămolului românesc! Cartea domnului George Coșbuc o pot numi «*Evangelhia educațiunii patriotismului.*» Români, cumpărați-o! Nu este o carte să ședă, dată uitării, în rafturile librăriilor.

Ión Isvoranu.

Invățător, Mehedinți.

DIN RĂSBOIUL INDEPENDENȚEI

Trăsură de ambulanță.

Cum capătă omul darul beției?

amenii nesciutori dic că i-a făcut cutărui om, cutare femeie de beție, i-a făcut să s'apuce de beătură.

Să mai spun că toate acestea sînt minciuni și iar minciuni? Singur omul își face de beție și iată cum:

Din nenorocire, sătenii noștri, nesciind altă meserie de cât plugăria, iarna totă și-o petrec la cârciumă. Dar nu numai iarna și-o petrece săténul nostru la cârciumă, ci și toate sărbătorile de peste an. Aici, la cârciumă, se întîlnesc mai mulți, și pe cîinste, unul un ciocan de rachiü, altul altul, și astfel se cînstese pînă când limbile se încurcă ca la turnul Babel.

Asta e începutul. Ađi cîinste, mâine cîinste, pînă când omul nu se mai pöte scäpă de acest obiceiü devenit vițiü.

Dacă omul nu caută să scape de acest vițiü, cel mai rușinos dintre cele mai rușinoșe, atunci ajunge să se îmbete dintr'un singur pähăruț de basamac. Atunci îl veđi pe om într'o scärbösă stare, care îl pune mai pre jos de cât toate animalele.

Și Dömnö! dacă ar fi numai atât și tot ar fi îngrozitor, dar nu, nu se termină acî urmările beției.

Omul, care a căpätat darul beției, nu mai pöte mîncă, căci stomacul lui cade într'o lenevie extremă, bucatele aruncate nu se mai pot mistui. Cu timpul, bețivul pierde pofta de mîncare, stomacul lui se argăsesce din cauza vinului și rachiului, cari tăbăcesc pîlița ce căpтуșesce stomacul. Cu timpul, această pîlița se găuresce, face răni cari dau nascere la dureri și vërsături grozave, pricinuind chiar și mörtea.

Ne mai mîncând, omul caută să umple golul prin beătură. De acî proverbul că *mîncarea e o fudulie, beutura e unde e.*

Urmările beției nu sînt terminate, căci partea otră-

vitórea trece în sânge și-l otrăvesce, se suie la cap, și atacă nervii, dacă omul nu caută a se desbărâ de beție.

Maî târziu, beția nu se maî póte înfrânâ, omul bea și iar bea, saũ cunî se maî ȓice «*bea pînă se desbată...*»

Cu timpul, omul e apucat de un fel de tremurătură a mâinilor și capului; ómenii nesciutori ȓic: *că l-a apucat un vînt rêu*, da, da, l-a ajuns beția de pe urmă.

Partea cea maî grozavă însă a beției, e atunci când omul e aruncat în delirul tremens. Când delirul a apucat pe bețiv începe să strige, să sbiere, să vocifereze ca nebunii, să dea din mâini și din picióre, pare că l-a apucat epilepsia, în cât adesea trebuesc puși în cãmăși de forță ca la balamuc.

Bețivul, în delir, începe să aibă vedenii, țipă, strigă că vede animale îngrozitóre și după față chiar poți citi gróza din sufletul lui. Nóptea din somn sare speriat, țipënd că-l mănâncă guzgani, sbiară să pună mâna pe gardistul ce ȓice că-l urmăresce, saũ să dea afară pe cutare mort, ce vrea să pună mâna pe el.

Incepe atunci a o da din mâini, a scrâșni din dinți, a se repeȓi, așa în cât vîră în gróza pe cei din prejurul lor.

Repetindu-se beția, după maî multe scene de acestea, bețivul saũ móre, saũ continuă să trăiască, dar ce folos, că acum devine stupid, idiot. Atunci dá peste el íelele și-í i-ea o mână, un picior, saũ câte douë de odată. Beția e însă íelele ce l-a lovit.

Maî târziu omul se buhăesce prin îngrămădirea de grăsimie nefolositóre, care se aședă și pe inimă și ficat. Sângele se otrăvesce tot maî mult, circulațiunea saũ mergerea lui prin tot corpul nu se maî face regulat, omul e aruncat în dropică, adică se îngrămădesce apă în pântice, se umflă, se umflă, pînă ce după câte-vă luni mult doí aní móre.

A P A D E V A R

leurile se întrebuițeză cu folos în mai multe cazuri pentru liniscirea durerilor și vindecarea rănilor întinse, precum sint acele de fripturi sau opărituri.

Oleurile pot fi de migdale dulci, de măslina, de cânepă, de in, etc. Ele se întrebuițeză simple sau combinate cu ôre-care substanțe vegetale, minerale sau animale. În orice cas, oleurile trebuie să fie de cea mai bună calitate ca proveniență și ca mod de conservare, să nu fie rincede și se preferă cât de prospete. — Una din combinațiile oleurilor din cele mai comune este cu apă de var în proporțiuni egale, care servesc cu folos în cazuri de fripturi și opărituri.

Apa de var se pregătesce în modul următor: se ia o bucătică de var nestins, se stropesce cu puțină apă, pînă ce varul desfăcându-se, înfloresce și se preface în pulbere albă și fină. — Se ia o părticică din acea pulbere și se amestecă cu de 30 sau 40 ori volumul său de apă, lăsându-se după aceea să se limpedescă; apoi se varsă această apă care a servit să spele numai varul, și se tîrnă peste acel var o altă apă curată și în o cantitate de două ori mai mare, de cât acea d'întăiu, se amestecă bine cu varul, și se lasă de se limpedesce. — Acesta de a doua apă este *apa de var*.

M. F.

SFATURI PRACTICE

Mijloc de a avé ouă tari.

Cine voesce să albă ouă tari în cât un ou de găină să pîta sparge mai multe ouă de gîscă și să fie și naturale, se întrebuițeză următorul mijloc. Se ia o cantitate de cel puțin 3 — 4 chilograme gips, pe care le dă câte puțin unei anumite găini închise, înmuiat în puțină apă și lăina de porumb. Ouăle ce va face acea găină vor avé o cîje destul de grîsă și tare, fiind totde-odată și naturale și pe care le pîte întrebuițat cu mult gust la spargerea ouălor, la Pasci.

G. I. Tomescu.

Mehedinti.

Formarea pomilor cu trunchiul înalt

a să potă căpătâ pomul un trunchiū vîrtos, trebuie să se reteze trunchiul altoiului în al 2-lea an, pînă la jumătate, iar celui mai slab pînă la a treia parte. După un an de altoire, tăietura se face d'asupra unui mugure viguros. Mugurele pe lîngă care se face tăietura, va cresce drept în sus, iar cei după margine cresc mai mult pe lături. În timpul verei să se scurteze pînă la 10 c. m., și în primăvara viitoare să tăiem cu un cuțit bine ascuțit de la trunchiū. Tot ast-fel se urmăze cu tăietura și în anii următori pînă cînd pomul ajunge la înălțimea cerută de doritor, formându-și corónă.

Pentru ca să căpătăm o corónă frumósă, trebuie să lăsăm numai 4, cel mult cincî ramuri, cari în fiecare primăvară se retéză la 4 or 5 ochi, acea din mijloc se taie mai lungi și după 5—6 ani coróna nu se mai taie.

Mai la toți pomii coróna se forméză prin tăierea dintre tóte, însă mai mult la meri, perî și pruni, căci ei suferă mai mult tăierea de cuțit.

Coróna nucului se forméză singură. Nucii nu se scurtéză în primăvară, ci numai vara cînd ramurile tinere și numai cele laterale aū crescut, se taie de lîngă trunchiū, asemenea se taie și ramurile uscate care aū degerat în timpul iernei.

Cireșii, prunii, persicii și caișii nu sufer mult tăietura cu cuțitul, lor li se taie mai încet ramurile laterale, iar cele de la mijloc, odată ce s'a format e bine să nu le atingem.

De asemenea trebuie să scim că fructele de persicii nu se produc de cât de ramurile de un an, și în tot-d'a-una ramurile care aū dat fructe odată, să nu le mai păstrăm și în anii următori. La tăierea lor însă, trebuie în tot-d'a-una să lăsăm 2 — 3

(muguri) ochi, ca să dea nascere la alte ramuri noi. Acesta însă pentru cei-ce se ocupă serios de cultura pomilor.

G. Nițescu.

UNDE ESTE DUMNEDEŪ

Un copil în vîrstă de 6 ani, fu adus la un episcop (vlădică,) care aflînd în acest copil o mare supunere îi dîse: «scumpul meu amic, iată o frumoasă portocală; cunoscî această frumoasă fructă, îți voiî da această portocală dacă tu îmi spui unde *este Dumnedeu.*» Copilul îi rîspunse: domnul mîeu, eu vî voiî da vouî douî mai frumoîse, dacă îmi veți spune unde *nu este Dumnedeu.*»

Episcopul încîntat de un asemenea rîspuns, dîdî douî portocale copilului.

Traducere de
Sică Văleanu.

INFORMAȚIUNI ȘCOLARE

Școla de arhitectură din Capitală va fi reorganizată.

Este vorba ca această școlă să fie alipită pe lingă școla de poduri și sosele.

*

Ministerul cultelor și instrucțiunei publice a decis următorele, cu privire la punerea în aplicare a noilor programe elaborate la 1 Aprilie a. c.:

Programa nouî, cu începerea anului școlar 1899, se va pune în aplicare numai în cl. I, a tuturor gimnasiilor și liceelor, fără deosebire; în cele-l-alte clase rîmîind în vigîre vechia programă, cu deosebire că, în locul a 2 ore de limba latină în cl. II, se vor face 3 ore de limba germană; iar în cl. III și IV limba elenă se va înlocui cu limba germană.

În cl. V programa nouî se va pune în aplicare numai la liceele de mai jos, cari vor funcționa precum urmîză:

Liceul sf. Sava Bucuresci, cu secția clasică și modernă.

Liceul Mihaiu Vitezul, Bucuresci, cu secția reală; Liceul Maxim din Brăila, cu secțiile clasică și modernă; liceul Bălcescu din Brăila, cu secțiile reală și modernă; liceul Negruzti din Iași cu secția clasică și modernă; liceul Național, Iași, cu secția reală și modernă; liceul Traian din T.-Severin, cu secția reală și modernă

*

Ministerul Domeniilor luând dispozițiunea de a nu se mai da gratuit vițe altoite americane de cât conform noului regulament publicat în numărul 111 al Monitorului Oficial din 18 August 1899, ne grăbim a aduce la cunoșcința numeroșilor noștri abonați prețurile vițelor altoite și nealtoite, produse în pepiniariile Statului, destinate vindîerei în campania 1899—1900, cari se fixîză precum urmîză:

a) 100 lei $\frac{0}{100}$ (miea) vițe altoite în varietăți românești, ori-cari ar fi varietatea americană;

b) 200 lei $\frac{0}{100}$ vițe altoite cu tămăioasă, precum și cu diferite varietăți străine, ori-cari ar fi varietatea port-altoiului;

c) 30 lei $\frac{0}{100}$ vițe americane nealtoite, cu rădăcini, din ori-ce varietate;

d) 15 lei $\frac{0}{100}$ port-altoi, socotiți de 33 cm. lungime și cel puțin o m. 006 diametru, din ori-ce specie și varietate.

e) 8 lei $\frac{0}{100}$ butași simpli americani, lungi de 45—50 cm. (mai subțiri de 6 mm.) din ori-ce specie și varietate.

Aceste prețuri sînt socotite loco la pepinieră, vițele fiind scose din școle cu cheltuiala ministerului.

Port-altoi se vor predă cumpărătorului, fasonați în lungime de 1 m. 66 cm. sau 33 cm. Cererile de cumpărări condiționate se înregistrează, dar ministerul nu ia nici un angajament.

*

Ciuma, bóla cea mai periculoasă s'a ivit în Europa, ea cosese deja decîi de vîieți în Portugalia ca și în Rusia. Guvernul nostru a luat strașnice măsuri pentru a opri venirea acestei teribile boli în România.

Avînd în vedere însă că în timpuri de epidemii s'a vădut persoane cari, sau de temere, sau chiar de rea voință, ori împinse de alte interese, răspîndesc neadevăruri în privința flagelului care amenință societatea și cari pot alarmă opinia publică din țară și din Statele limitrofe;

Ministerul de interne publică spre conștiința generală, că persoanele cari se fac culpabile de răspîndire de svonuri false de natură, a alarmă opinia publică în privința ivirii pestei orientale, vor fi pasibile de penalitățile prevădute de codul penal.

Dar ori câte măsuri ar lua guvernul ele nu vor fi folositoare dacă însăși cetățenii nu vor da ajutor. De aceea este de datoră fie-cărui cetățean în interesul viței lui și a lor lui, de a da mână de ajutor ca măsurile luate să fie folositoare, denunțînd autorităților ori ce abatere din partea funcționarilor însărcinați cu apărarea țării și chiar a particularilor cari ar căută să înșele autoritățile. Locuitorii de pe marginea Prutului să se supue cu sfințenie poruncilor ce dă guvernul pentru apărarea țării de ciumă.

*

Guvernul provincial al Bucovinei a oprit importul oilor și caprelor din județele: Covurluiu, Buzău, Constanța, Fălciu, Ialomița, Tutova, Vaslui și Suceva, din cauza epizootiei de variolă ovină.

*

Cu începere de la 1 Octombrie 1899, prețul de vîndare al sărei pentru usul vitelor, s'a redus de la 10,50 la 5 lei suta de chilogr. franco la salina Dof-tana sau Tîrgul-Ocna, sau la ori-cari din depozitele regiei din țară.

Pentru a se împiedica însă abuzurile ce s'ar pute face și a se asigura sîscul că sarea ce se va vinde cu această destinațiune să nu fie întrebuintată pentru oonsumățiunea ómenilor, s'a luat următoarele măsuri:

1) Sarea pentru vite se va vinde ori în blocuri, ori măcinată (uruială), spre a fi amestecată în iesele cu paie tocate și ea va fi denaturată cu oxid de fer și cu pulbere de cărbune de lemn;

2) Cantitatea de sare pentru vite este limitată la maximum de 8 chilogr. pentru vita mare care a trecut vîrsta de un an, 4 chilogr. pentru vitele mari cari n'a atins vîrsta de un an și 2 chilogr. pentru vitele mici, oi, capre și rimători;

3) Cumpărările vor trebui să se facă pentru o întrégă comună prin autoritatea comunală. În acest scop, locuitorii cari vor avea necesitate de asemenea sare pentru trebuințele vitelor, urmază să se adreseze verbal către primăria respectivă, care va întocmi o listă, indicînd numele și pronumele acelor locuitori, cât și numărul și felul vitelor pentru cari se cere sarea.

Pe temeiul acestei liste, întocmită și certificată de autoritatea comunală și.

adeverită de perceptorul respectiv, salina sau depositul regiei din apropiere va liberă cantitatea de sare arătată într'însa, după ce se va plăti în numerariu prețul sărei, calculat pe 5 lei 100 de chilograme.

*

Ministerul instrucțiunii publice aduce la cunoștința tuturor celor ce au cerut dispensa de vîrstă, să se adreseze direct școlii unde a cerut înscrierea cu dispensă cărora li s'a trimis cererile rezolvate de Minister.

*

În zilele de 6(18) Septembrie a. c., se va ține concurs la școala superioară de agricultură din București, pentru ocuparea a 15 burse și mai multe locuri de solvenți pentru anul școlar 1899—1900.

Condițiunile de admitere sînt:

1) Să aibă etatea de cel puțin 16 ani împliniți (dispensa de etate nu se admite.

2) Să aibă terminat cel puțin patru clase gimnaziale, clasice, reale, sau un alt curs echivalent recunoscut ca atare de ministerul Instrucțiunii Publice.

3) Să trecă un concurs de admitere.

4) Absolvenții liceelor clasice, reale și bacalaureații se admit fără concurs.

Informații mai amănunțite se pot lua de la direcția școlii.

*

Pentru anul școlar 1899—1900 devenind vacante, la Universitatea din București, 9 locuri de bursieri, și anume: 3 la facultatea de litere și 6 la facultatea de știință; ministerul publică spre cunoștința doritorilor de a le ocupa, că se va ține concurs în cursul lunii Octombrie, în zilele în cari se vor fixa de decanatele respective.

Condițiunile de admitere sînt pentru cei cari se înscriu întâiu: absolvirea cu succes a liceului; pentru cei în decursul studiilor universitare, trecerea cu distincțiune a examenelor anuale universitare.

Materiile concursului se vor lua după natura fie-cărei facultăți, dintre studiile anului imediat inferior celui pentru care concurează.

Aceste burse se vor acorda acelor studenți cari se consacră carierei didactice; bursierii admiși vor fi obligați a se conforma în această privință regulamentului seminarului pedagogic universitar

Înscrierile se primesc la secretariatul Universității de la 1—10 Octombrie 1899.

ADRESE CĂTRE REDACȚIE

De puțin timp sînt abonat la revista «Albina», dar m'am convins pe deplin de foloșele ce ne aduce nouă învățătorilor și chiar săteanului citind-o. Mulțumesc din adîncul inimei inițiatorilor valoroșei reviste «Albina» și-i urez cale nesfîrșită în munca ce-și pune pentru înflorirea și propășirea nemului românesc.

Petre Ilinoiu.

Învățător, comuna Frățila.

*

Urez cu această ocazie îndelungată apariție revistei.

I. Cepărianu.

Învățător-diriginte, Rîmanași.

MULTUMIRI

D-l D. Ionescu, dirigintele școlii comunei Fundeni-Buzeu, aduce viile sale mulțumiri d-lui Nica Ionescu, comerciant, din com. Vadu-Soresci, care a bine-voit a donă pentru școlă doi stupi.

D. Ionescu.

*

Venerabilul preot Cosma Moșescu, fost institutor din Brăila, oferind bibliotecii parohiale Țințăreni, județul Dolj, între alte cărți și «Isus Christos și Reforma sa socială», «Predicile Părintelui Elie Meniat» în 2 volume, Epitropia îi aduce viile sale mulțumiri.

N. Pretorianu.
Paroch.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

D-nul M. Teodorescu, Prof. str. Vânători No. 7, Ploesci. — Autorul lipsește din București, când va veni vom vedea de scote o nouă ediție, sau de mai are vr'un exemplar.

D-ni N. Bradea, învăț. Cărapești, jud. Tutova. — Abonam. d-văstră anul II, care expiră la 30 Septem. 1899, e achitat cu chitanța No. 15.751. Corectat adresa. Escursiunea se va publica.

Lotăria bisericii din comuna Drăeșini din județul Botoșani

Nc.	Franci	No.	Franci	No.	Franci	No.	Franci	No.	Franci
151	25	4053	10	9954	10	13896	10	16825	10
523	10	4089	10	10163	10	14069	10	16941	10
715	10	4139	10	10272	10	14217	10	17408	25
1606	50	4453	250	10312	25	14473	25	17612	10
1614	10	4634	10	10491	10	14708	10	17704	10
1681	10	4731	10	10585	10	14862	25	17834	25
1750	10	4848	10	10600	25	14953	10	18091	25
1816	10	4857	10	10715	10	15126	10	18195	10
1853	10	5355	10	10737	250	15150	10	18377	50
2009	50	5397	10	10763	10	15285	25	18424	10
2167	10	5606	10	10781	10	15294	10	18473	25
2207	10	5679	10	10835	50	15638	10	18491	10
2209	10	5735	10	10881	10	15655	50	18540	10
2356	10	5738	25	10892	10	15766	10	18575	10
2367	500	5772	10	11011	10	15958	10	18663	10
2426	10	7523	10	11402	10	15962	10	18858	10
2471	10	7931	10	11814	10	16052	10	19009	100
2498	10	7951	10	11890	100	16222	10	19077	25
2554	10	8062	10	11973	10	16239	10	19106	10
2517	10	8285	50	12159	10	16275	10	19159	10
2923	10	8444	10	12323	25	16281	10	19219	50
3098	25	8523	10	12560	25	16404	10	19223	10
3210	10	8531	10	12634	10	16466	25	19244	10
3216	25	8624	25	13070	10	16726	25	19306	50
3306	10	8766	50	13296	10	16727	100	19332	50
3821	10	8911	10	13362	10	16728	10	19730	10
3873	10	9318	10	13590	100	16798	10	19840	25
4020	100	9490	50	13838	10				

Căștigătorii se vor prezenta la Societatea de Economie din Urbea Botoșani. Căștigurile nereclamate în curs de 6 luni, vor rămâne în folosul bisericii.

Pentru burse în străinătate

Pentru ocuparea bursei de arhitectură și geografie, pentru specializarea studiilor în străinătate, ministerul publică concurs pentru ocuparea lor, pe ziua de 1 Octombrie 1899.

Concursul se va ține la Universitatea din București, înaintea comisiunilor ce se vor întocmi conform legii.

Durata studiilor se fixează: pentru geografie la 3 ani și pentru arhitectură la 5 ani.

Bursele vor fi de 3.600 lei anual fie-care, cu începere de la 1 Noembrie 1899, și se vor plăti în rate trimestriale, și anume: bursa de geografie din fondul «Iosif Niculescu», și bursa de arhitectură din fondul «Răducanu Simonide».

Concurenții se vor admite, vor trebui să fie români și de religie ortodoxă, și să prezinte următoarele titluri:

Pentru ocuparea bursei de geografie: diploma de licență în litere (secția istorică), sau orice diplomă de licență în știință.

Pentru ocuparea bursei de arhitectură: bacalaureatul sau absolvirea a 7 clase liceale.

Materiile asupra cărora vor da concurs sînt:

Pentru geografie: geografia cu cunoștințe asupra științelor naturale, fizice și istoriei universale.

Pentru arhitectură: matematicile din liceu, desenul de ornamente de pe model grafic, desenul de pe modelul de platură, desenul liniar elementar, cunoștințele elementare din științele fizice și naturale, și limba germană.

Concurenții cari vor obține bursele sînt datorii:

Pentru bursa de geografie: a urma la cursurile respective, un an la Paris și doi în Germania, cu obligațiunea de a urma și seminarul pedagogic pentru predarea materiilor în cursul secundar; pînă în 3 ani va trebui să obțină ultimul grad academic la Paris sau la una din universitățile de prima ordine în Germania.

Pentru bursa de arhitectură: a urma 4 ani cursurile școlii politehnice, secția de arhitectură, cu toate lucrările accesorii, din München și un an în Italia.

În fiecare trimestru, sau cel mult la sfîrșitul anului, vor trebui să probeze ministerului, prin certificate și memoriile studiile și lucrările ce au făcut și fac.

Inscrierile pentru admiterea la concurs se fac la minister, cel mult cu 10 zile înainte de ziua fixată pentru ținerea concursului, depunându-se odată cu cererea de înscriere, actele și titlurile specificate mai sus.

Se aduce la cunoștință generală că, pe ziua de 1 Octombrie 1899, se va ține concurs pentru ocuparea a 3 burse, una pentru

limba și literatura latină, a doua pentru istoria romanilor cu privire la originea instituțiilor, și a treia pentru științele fisico-chimice, cu aplicație la ingineria electrică.

Concursul se va ține pentru cele două dintâi la Universitatea din București, iar pentru cea de a treia la Universitatea din Iași, înaintea comisiunilor ce se vor institui la timp.

Durata studiilor va fi de 3 ani pentru cele două burse dintâi și de 4 pentru cea de a treia.

Bursele vor fi de 3.600 lei anual fiecare, cu începerea de la 1 Noiembrie 1899, și se vor plăti în rate trimestriale, și anume: cea de limba și literatura latină, precum și cea de științele fisico-chimice cu aplicație la ingineria electrică, din fondul «Iosif Niculescu»; iar cea de istoria romanilor cu privire la originea instituțiilor, din fondul «Răducan Simonide».

Spre a fi admiși la concurs, candidații trebuie să fie români ortodocși și să prezinte următoarele titluri:

Pentru bursa de istoria romanilor cu privire la originea instituțiilor: licența în științele istorice din țară sau din străinătate;

Pentru bursa de limba și literatura latină: licența în științele filologice din țară sau din străinătate;

Pentru bursa de științele fisico-chimice cu aplicare la ingineria electrică: licența în științele fizico-chimice din țară sau străinătate.

Materiile asupra cărora vor da concurs candidații vor fi cele din programa de licență cu privire specială la obiectul în care urmează a se specializa candidatul.

Concurenții cari vor dobândi bursele vor fi datorii: cel ce se va specializa în istoria romanilor cu privire la originea instituțiilor, să ia doctoratul în litere, cu teză asupra istoriei, de la o Universitate de prima ordine din Germania sau din Franța; cel ce se va specializa în limba și literatura latină, să ia doctoratul în litere, cu teză asupra limbii și literaturii latine, de la o Universitate de prima ordine din Germania sau din Franța; în fine, cel ce se va specializa în științele fisico-chimice cu aplicare la ingineria electrică, să ia mai întâi licența în străinătate dacă are licența din țară, sau doctoratul în străinătate dacă e licențiat din străinătate, și apoi să studieze ingineria electrică într-o școală specială din Germania.

La fiecare trimestru, precum și la finele anului, bursierii vor fi datorii a trimite ministerului certificate și memoriile de studiiile sau lucrările ce au făcut.

Netrimitea unor asemenea dovezi de asiduitate va fi cauza de suspendare a bursei.

Inscrierile pentru admiterea la concurs se fac la minister cu 10 zile înainte de ziua fixată pentru ținerea lui, depunându-se o dată cu cererea de înscriere actele și titlurile specificate mai sus.